International Journal of Kannada Research 2018; 4(2): 121-123

International Journal of Kannada Research
www.kannadajournal.com

ISSN: 2454–5813
IJKR 2018; 4(2): 121-123
© 2018 IJKR
www.kannadajournal.com
Received: 22-02-2018
Accepted: 23-03-2018

Dr. Santoshkumar
Guest Lecturer Institute of Kannada Studies, Gulbarga University, Kalaburagi, Karnataka, India

S Kambar
Guest Lecturer Institute of Kannada Studies, Gulbarga University, Kalaburagi, Karnataka, India

Correspondence
Dr. Santoshkumar
Guest Lecturer Institute of Kannada Studies, Gulbarga University, Kalaburagi, Karnataka, India

ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆ.

Dr. Santoshkumar and S Kambar

'ಒಂದು ಜನಸಮುದಾಯದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಆ ಜನ ಸಮುದಾಯದ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಾಧಿಸಿರುವ ಪ್ರಗತಿಯ ಮೇಲೆ ನಾನು ಅಳೆಯುತ್ತೇನೆ. ಮಹಿಳೆಯರ ಪ್ರಗತಿಯು ಒಂದು ಪ್ರಗತಿಪರ ಸಮಾಜದ ಸೂಚಕವಾಗಿದೆ'.

–ಡಾ.ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್.

ಮಾನವ ಸಂಘ ಜೀವಿ ಎಂಬ ಮಾತು ಗ್ರೀಕ್ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿ, ರಾಜಕೀಯ ತಜ್ಞ ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್ ರವರ ಹೇಳಿಕೆ ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಅವಶ್ಯಕವಾದುದು. ಮಾನವನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ವಿಕಾಸ–ಬೆಳವಣಿಗೆ ಆಗುವುದೇ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ. ಅದು ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಯಾಮಗಳಿಂದ. ಇವುಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನದ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಅರ್ಥವಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕುಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ ಮತ್ತು ಅನಿವಾರ್ಯವೂ ಕೂಡ. ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯ (ಖಿರ್ಝಣ) ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಂವಾಧಿಯಾಗಿ ಹಕ್ಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಲು ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಇವು ಭೌತಿಕ, ಬೌದ್ಧಿಕ ಹಾಗೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮೀಕ ವಿಕಾಸ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿವೆ.

'ಪ್ರಪಂಚದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಾನವನು ಲಿಂಗ, ವರ್ಣ, ಭಾಷೆ, ಜಾತಿ, ವೈಚಾರಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆ, ಧರ್ಮ, ಬಡತನ, ಸಿರಿತನ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನ–ಮಾನ, ದೇಶ ಕೋಶಗಳ ಭೇದ–ಭಾವ ಇಲ್ಲದೆ ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಂತೃಪ್ತ–ಸಂತೋಷದ ಜೀವನ ನಡೆಸುವಂತೆ ತೊಟ್ಟ ಸಂಕಲ್ಪವೇ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು'. ಸಮಾಜದ ರಚನೆಯ ಆಧಾರ ಸ್ಥಂಭಗಳಾಗಿ, ಆಶಯಗಳಾಗಿ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತಿವೆ. ಮಾನವನು ಸಮಾಜದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವಿಕಾಸವಾಗುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಆದಿಮಾನವನ ಕಾಲದಿಂದ ಇಂದಿನ ಆಧುನಿಕ ಯುಗದವರೆಗೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ತನ್ನ ಬುದ್ಧಿ ಕೌಶಲ್ಯದಿಂದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತ ವಿಜ್ಞಾನ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ರಾಜಕೀಯ, ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಜೊತೆಗೆ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮನುಕುಲದ ಉಳುವಿಗಾಗಿ ವೈಚಾರಿಕ ಚಿಂತನೆ, ದೂರ ದೃಷ್ಟಿ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತತ್ವ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು, ನೀತಿ–ನಿಯಮಗಳು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ.

ಮಾನವ ಜನ್ಮ ಬಹು ದೊಡ್ಡದು ಹಾಳು ಮಾಡದಿರಿ ಹುಚ್ಚಪ್ಪಗಳಿರಾ! ಎಂಬ ಕನಕದಾಸರ ವಾಣಿಯಂತೆ. ಮನುಷ್ಯನು ಕಾಲದಿಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಗತಿಪರ, ಮಾನಸಿಕ ಬದಲಾವಣೆ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಗುಣಮಟ್ಟ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ವಾಸ್ತವಿಕ ಪರಿಸರ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಗತಿಯು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಶಕ್ತಿ ಬಂದಂತಾಗಿದೆ. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ವಾಸಿಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ, ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿವಾಗಿ, ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಸಮಾಜದ ಸದಾವಕಾಶಗಳು, ಸಮಾನತೆಯ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ತನ್ನ ಗೌರವ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರದಂತೆ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪ್ರಜೆಗಳ ಸುಖ ಸಂತೋಷ, ನೆಮ್ಮದಿ ಮತ್ತು ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುತ್ತವೆ. ಸರ್ಕಾರವೂ ತನ್ನ ಸಂವಿಧಾನದ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರೀಕನ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಮಾನವನು ಸ್ವಭಾವತ ಕೆಟ್ಟವನೆಂದು ಕೆಲವರು, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳು ಮಾನವನನ್ನು ಕೆಟ್ಟವನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ವಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು ಬಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಮನಗಂಡ ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ವಿಶ್ವಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಜೀವಿಗಳ ಲೇಸನ್ನೆ ಬಯಸುವ ಹಂಬಲದಿಂದ ಅನೇಕ ಸಭೆಗಳು ಚರ್ಚೆಗಳು, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ, ವೈಚಾರಿಕ ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಮಾಡಿ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತ ಹಕ್ಕುಗಳು ಅವು ರಾಜಕೀಯ, ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ, ವಾಕ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸಮಾನವಾದ ಗೌರವ, ಶೋಷಣೆ ವಿರುದ್ಧ ಹಕ್ಕುಗಳು ಲಿಂಗ ಭೇದ, ಮತ–ಭೇದ, ಭಾಷಾ–ಭೇದ, ತಾರತಮ್ಯಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತೆಸೆದು ಮಾನವರಲ್ಲಿ ಸಹಬಾಳ್ವೆ–ಸಹೋದರತೆ, ಐಕ್ಯತೆ ನಂಬಿಕೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಮೂಡಿಸಿ ವಿಶ್ವದ ಸರ್ವ ಜನರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಹಾಸಭೆಯು ಡಿಸೆಂಬರ್10, 1948ರಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಒಕ್ಕೊರಲಿನಿಂದ ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಅದೇ ದಿನದಂದು ಈ ಮಹಾಸಭೆಯ 217(1)ರ ಗೊತ್ತುವಳಿಯ ಮೂಲಕ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿತು. ಇದು ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಜಾಗತೀಕ ಘೋಷಣೆ(ಗಟಟಿತಜಢಿಚಿಟ ಆಜಛಿಟಚಿಡಿಚಿಣುಂಟ ಠಜ ಊಣಟಚಿಟ ಖುಜ್ಞಣ) ಎಂದು ಪ್ರಕಟಿಸಿತು ಅದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಡಿಸೆಂಬರ್ 10ನ್ನು ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನಾಗಿ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿ ಸ್ಥಾಪನೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಇರುವ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಹಕ್ಕು ದೊರೆಯಬೇಕು, ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಅತಿಮುಖ್ಯವಾದ ಹಕ್ಕುಗಳು. ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪ್ರಜೆಗಳು ಕಾನೂನಿನ ಎದುರು ಸಮಾನರು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರೂ ಕಾನೂನಿನ ರಕ್ಷಣೆಯ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ನೀಡಿವೆ. ತಮಗಿಷ್ಟವಾದ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ, ಅವಶ್ಯಕ ವೇತನ ಪಡೆಯುವ, ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಹಾಗೂ ರಜೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಮತ್ತು ಲಿಂಗ ಭೇದ, ಕುಲಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು, ಸಂಚರಿಸುವ, ಧರ್ಮದ ಹಕ್ಕು ,ಸ್ವತಂತ್ರ ಆಲೋಚನೆ, ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಕ್ಕನ್ನು ನೀಡಿವೆ. ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗ ಹೆಣ್ಣು–ಗಂಡು, ಸಣ್ಣವರು–ದೊಡ್ಡವರು, ದುಡಿಯುವ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೂ ಸಮಾನವಾದ ಅವಕಾಶ ಸಮಾನವಾದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನೀಡಿವೆ.

ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರು ಸಮಾನರು, ಇರ್ವರಿಗೂ ವಿಕಾಸ ಹೊಂದುವ ಸಮರ್ಪಕ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಗಳು ಒದಗಿಸಿವೆ. ಮಕ್ಕಳ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ಶೋಷಣೆ ಹಾಗೂ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಬೇಕು. ಅಮಾನವೀಯ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವುದು ಅನ್ಯಾಯ ಅತ್ಯಾಚಾರ, ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು. ಸರ್ವ ಜನರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ, ಸರ್ವಜನರ ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನವನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಪೂರಕ ವಾಗುವಂತಹ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣದ ಜೊತೆಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ, ಹಿಂದೂಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಜನರ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ, ದಲಿತರಲ್ಲಿ, ವಿಕಲಚೇತನರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ, ಸ್ವಾವಲಂಭಿತನ, ಧೈರ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಂವರ್ಧನೆಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲು ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ರಾಷ್ಟ್ರ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಹಾಗೂ ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಭೆ, ಚರ್ಚೆ, ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣಗಳು ಸಮ್ಮೇಳನಗಳು ನಡೆಸಿ, ದೇಶದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು ದೊರೆಯುವಂತಾಗಬೇಕು. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಹಕ್ಕುಗಳು ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ; ಅವು ಉಳ್ಳವರ ಪಾಲಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅಧಿಕಾರಶಾಹಿಗಳ, ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳ ಪಾಲಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇಂದಿನ ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಡವರು ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವಂತಹ ವಾತಾವರಣವೇ ಇಲ್ಲ. ಹಕ್ಕುಗಳ ಜಾರಿಗಾಗಿ ಬಡವರು ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಇಲ್ಲ, ಇದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ತೊಂದರೆಯಿದೆ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಉಚಿತ ಕಾನೂನು ನೆರವು ಸಮಿತಿ ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಕಡು ಬಡವರಿಗೂ ಉಚಿತ ಕಾನೂನು ನೆರವು –ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರೂಪಿಸಬೇಕು.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ದೌರ್ಜನ್ಯ, ಅನ್ಯಾಯ, ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳು, ಬಹಿಷ್ಕಾರಗಳು, ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯ ಪ್ರಕರಣಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ, ಆದರೆ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ' ಶಿಕ್ಷಣವೂ ಪುರುಷನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಅಗತ್ಯವೋ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಅಗತ್ಯ. ಮಹಿಳೆಯ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವೂ ಒಂದು ಪ್ರಬಲ ಆಯುಧವಾಗಬಲ್ಲದು' ಎಂಬ ಡಾ. ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ನೋಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ವೇದಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೂ ಮಹಿಳೆ ಶೋಷಣೆ, ಅವಮಾನ, ಅತ್ಯಾಚಾರ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾಳೆ. ಈ ಸಮಾಜ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಕೇವಲ ಭೋಗದ ವಸ್ತುವಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ , ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆರುವ ಯಂತ್ರವಾಗಿ ನಾಲ್ಕುಗೊಡೆಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿ ಕಾಣಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂತಹ ಕಹಿ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಕಂಪ್ಯೂಟರ ಯುಗದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಒಂದು ಪರಿದಿಗೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿರುವಂತದ್ದು ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕುತಂತ್ರ. ಅವಳನ್ನು ತಾತ್ಸಾರ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ನೋಡುವಂತದ್ದು, ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ, ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಮೊಟಕುಗೊಳಿಸಿರುವಂತದ್ದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಂತಹ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಹೀನಾಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ತಾಯಿಯೊಡನೆ, ಸಹೋದರಿಯೊಡನೆ, ಮಗಳೊಡನೆ ಕೂಡ ನಿರ್ಜನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಗಂಡಸು ಒಂಟಿಯಾಗಿರಬಾರದು ಏಕೆಂದರೆ ಬಲಿಷ್ಠವಾದ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಸಮೂಹವು ಎಂತಹ ವಿದ್ವಾಂಸನನ್ನು ಸೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ (ಮನುಸ್ಮೃತಿ: 2–215) ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೊಂದು ಜಾಡ್ಯತನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅವಳ ನೋವಿನ ಕಥೆ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ. ಸಮಗ್ರ ಭಾರತೀಯ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಅಧ: ಪತನಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರ್ಯಕರ್ತ ಮನು, ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ(ಮಹಿಳೆ–ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು–ಪು.27 ನಿರ್ಮಲಾ ಆರ್. ಬಿರಾದಾರ) ಹೆಣ್ಣೆಂಬ ಕೀಳಿರಿಮೆಯಿಂದ ನಲುಗುವ ಸಮಾಜ ಕೆಳ ಜಾತಿಯ ಹೆಣ್ಣೆಂಬ ಕೀಳಿರಿಮೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಅಪಮಾನ ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಕುಡಿಯಲು ನೀರು ಸಿಗದ, ಮಾಡಲು ಕೆಲಸ ಸಿಗದ, ವಾಸಿಸಲು ಸೂರು ಸಿಗದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ಬದುಕನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದಲಿತ ಮಹಿಳೆ ಅಕ್ಷರವಂತಳಾದರೂ, ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾವಲಂಭಿಯಾದರೂ, ಸಹಿತ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಲಿಂಗಾಧರಿತ ತಾರತಮ್ಯದಿಂದ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಹಿಂಸೆ ಅವಮಾನಗಳನ್ನು

ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಇಂತಹ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸಿದ್ದರು ಸಹ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳ್ಳದೆ ಅನೇಕ ಜನ ಮಹಿಳೆಯರು ಹಗಲಲ್ಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವಂತಹ ಹೀನಾಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಡೀ ಮನುಕುಲದ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸುವಂತಹ ಕೃತ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇವೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥಹ ಘಟನೆಗಳು ಮರುಕಳಿಸದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು, ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಜಾರಿ ತರುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ಅಸಮಾನತೆ, ಶೋಷಣೆ, ಆಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ (ಖಟಣಜಡಿಟಚಿಣುಠಿಟಿಚಿಟ ಛಿಠಿಟಿತಿಜಟಿಣುಠಿಟಿ ಜಿಠಿಡಿ ಣುಜ ಇಟುಟುಟಿಚಿಣುಠಿಟಿ ಠಜಿ ಂಟಿಛಿಡಿಟುಟಿಚಿಣುಠಿಟಿ ಂಗಚಿಟಿಣ ಘಠಿಟಜಟಿ) ತಾರತಮ್ಯ ನಿರ್ಮೂಲನಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಮಿತಿ ನ್ಯಾಯಬದ್ದವಾಗಿ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಿ ಕಠಿಣ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಸ್ತ್ರೀ- ಪುರುಷರ ಸಮಾನತೆ ತತ್ವವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಮಾನತೆಯ ಕಾನೂನು, ರಕ್ಷಣೆ, ಶೋಷಣೆ, ತಾರತಮ್ಯ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ಕಾನೂನು, ಸ್ತ್ರೀಯರ ವಿರುದ್ದದ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ರೂಢಿಗಳನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಬೇಕು. ಉದಾ: ದೇವದಾಸಿ ಪದ್ಧತಿ, ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ, ಉರುಳುಸೇವೆ, ಮಲ ಹೊರುವ ಪದ್ದತಿ, ಒತ್ತಾಯದ ದುಡಿಮೆ, ಮುಂತಾದವು. ಪುರುಷರಂತೆ- ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೂ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನೀಡಬೇಕು. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ, ಗರ್ಭಿಣಿಯರಿಗೆ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ, ಆರೋಗ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ, ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ, ಸಮಾನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಮಾನ ವೇತನ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಮಾರಾಟದಂತಹ ವರದಕ್ಷಿಣೆ, ಹೆಣ್ಣುಭ್ರೂಣ ಹತ್ಯೆ, ಶಿಶುಹತ್ಯೆಯಂತಹ ಅನೈತಿಕ ಶೋಷಣೆ, ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ತಡೆಯುವಂತಹ ಕಾಯ್ದೆಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಯಾಗಬೇಕು. ಆದರೂ ಕೂಡಾ ಇಂದಿನ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದ ಜನರ- ಮಹಿಳೆಯರ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿನ ಬದಲಾವಣೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಅಭಿವೃದ್ದಿ ಹೊಂದಬೇಕಾದದ್ದು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿದೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮನುಕುಲದ ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳು ಗೌರವಯುತವಾಗಿ, ಶೋಷಣೆ, ಭಯ, ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ, ಅನ್ಯಾಯ, ಅಸಮಾನತೆಯಿಂದ ಗಂಡು -ಹೆಣ್ಣು ಎಂಬ ಭೇದಬಾವ ಮಾಡದೇ ಸ್ವಾವಲಂಭಿಯಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಿಂದ ಸಮಾನತೆ ವೈಚಾರಿಕತೆಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬದುಕುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಗೂ ಈ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು ದೊರೆಯುವಂತಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಜಾಗೃತಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೂ ತಲುಪಿಸಬೇಕು ಅಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಾನಸಿಕ ನೆಮ್ಮದಿ ಶಾಂತಿಯುತ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಕ್ಕು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಸಾಮರಸ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ನಾಂದಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಜಾಗತೀಕರಣ, ಖಾಸಗೀಕರಣ, ಕೈಗಾರೀಕರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ, ಅಧಿಕಾರಶಾಹಿಗಳ ಕಪಿಮುಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಹೊಂದಲು ಸಾಧ್ಯ. ಸಮಾನತೆಯಿಂದ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ಜನರು ಅನುಭವಿಸುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಹೆಣ್ಣು- ಗಂಡೆಂಬ ಭೇದ- ಭಾವವಿಲ್ಲದೆ ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ತಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಅದರಂತೆ ಭಾರತ ದೇಶದ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡಾ ರಚನಾಕಾರರು ಡಾ.ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಂವಿಧಾನದ 3ನೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ 12 ರಿಂದ 35ನೇ ವಿಧಿಯ ವರೆಗೆ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಅವುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಭಾರತದಂತಹ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರಾಷ್ಟ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಲು ಸಹಾಯವಾಗಿವೆ. ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು 'ಒಂದು ನಾಣ್ಯದ ಎರಡು ಮುಖಗಳಿದ್ದಂತೆ' ಮಾನವನ ಶ್ರೇಯೊಭಿವೃದ್ದಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ ಮತ್ತು ಸರ್ವ ಜನರ ಹಿತ ಮತ್ತು ಸರ್ವ ಜನರ ಸುಖವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವಂತವುಗಳಾಗಿವೆ.

ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥಗಳು.

1. ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದ ಮೂಲಭೂತ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು.
2. ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು ಹಾಗೂ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ.
3. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಾನ ಮಾನ.
4. ಮಹಿಳೆ-ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು.
5. ಮಹಿಳೆಯ ಸ್ಥಿತಿ-ಗತಿ ಅಂದು-ಇಂದು